

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Una collecta in summis festis dicitur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Haymudi

vna s^e alio collecta addita s^e aliquo sci
Tū collecta nū sit consueta diei

Ista est ps executiva. et dividitur in quatuor partes principales. In prima determinatur de diuino officio. videlicet de missa et de corpore christi. de sacra unctione et baptismate. In secunda pte principali determinatur de matrimonio et de eius effectu. et de his que possunt impedire matrimonium. In tercia determinatur de vita et honestate clericorum. et de eorum impedimentis. scilicet de rapinis. furibus et de alijs. In quarta determinatur de indulgentiis. ubi quilibet ps incipit patebit. Dicit ergo magister sic. p prima pte. O sacerdos ecclesiasticus ordo hoc exigit quod in summis festiuitatibus soluz vna collecta est dicitur in principio missae ante epistolam. sic presumiliter tamen vna collecta est dicenda in fine missae post communionem. quod vna alteri correspondere debet. Et subdit ponendo exceptum dicendum. nisi in festo cadat festum aliquius sancti. tunc due collecte sint legi sub vna exclusione. ut in festo omni sancto. et sic de alijs.

Notandum circa item. ita dicitur. In summis festis ad differentiam eorum multorum festorum. Pro quo sciendu est quod festa sunt triplicia. Aliqua sunt summa sicut illa quattuor festa. nativitas Christi. pascha. pentecoste. et assumptio beatissime Mariae virginis. de quibus habetur extra de penitentia et remissione. Et dicuntur illa quattuor summa festa. quod paguntur cum magna solennitate. Et illa festa sunt duplicita. quedam proprie dicta. ut sunt illa immediate narrata. et in istis quattuor festis ob reuerentiam dei non sepelluntur corpora mortuorum propter lucrum hominum. Sed alia sunt festa summa communiter dicta. sicut sunt omnia festa beate virginis. et festum omnium sanctorum. et patronorum sunt patronaz vel que terram quererent. In his omnibus tamen vna omnis collecta. nisi ut dictum est. in isto festo cadat festum aliquius sancti. quod tunc due sub vna exclusione legi possunt. Exemplum ut in festo nativitatis Christi. nam occurrit festum Anastasie. similiter est in festo omni sancto. tunc etiam festum sancti Cesarii peragitur. et ergo tunc due collecte sub vna exclusione dicuntur. Sed dices. quare sanctus Cesarius non comprehenditur sub numero omnium sanctorum. sed eius festum tunc specialiter pagitur. Ad hoc respondet quod hoc est ideo. quia post institutionem festi omnium sanctorum sanctus Cesarius fuit passus. Alia sunt festa mediocria. et dicuntur illa que paguntur in diuino officio et solennitate nouem lectionum. ut festa omnium apostolorum. Michaelis. sancti Nicolai. Katherine festum inuentoris sancte crucis. festum templi ut est in dedicacione. Alia sunt festa simplicia. ut sunt omnia alia festa communia que occurunt in ecclesia dei. ut festum Elizabeth Dorothae. et sic de alijs. et festa professorum. doctorum. martyrum. et virginum. Et ista adhuc sunt duplicita. quedam similitudo non celebrata. ut festum sancti Francisci. Egidij. Anthoni. et sic de alijs. Alia celebrantur a populo. sed post populus non proficer ab opere mechanico. ut est festum Bartholomei. Augustini. Georgij. et sic de alijs. Et ergo dicit magister. In summis festis ad differentiam illo simplicium festorum et mediocrium.

Item notandum. ut veterius in textu (ad missam) vnde missa dicitur vno modo a verbo missor eris. et illo modo potest esse principium vel nomen adiectiuum et sic dicimus. iste est missus. legatus. et sic non capit h. Alio modo capitum

Folium

IX

ut est nōmē substātiūm. et tūc defīnitūr sic. Missa est diuinū officiū ad salutem fideliū et ad pseccrātōem corporis ch̄risti a sanctis patribus. sc̄z a sancto Petru et ab alijs institutū. q̄ ibi pseccratur corpus et sanguis xp̄i. Et illo modo etiam potest dici a verbo mīter̄ teris. quia ibi filius dei mittitur in altari. Sed o. quia ibi p̄ces sacerdotis p manus angeli mittitur ad deum. Item o. notāter in l̄ra (collecta) Pro quo sciendū p̄ collecta vno modo est adiectiū. et venit a verbo colligo is ere. et sic nō iūnitur h. Alio modo est nōmē substātiūm. et defīnitūr sic. Collecta est oratio in q̄ deo loq̄imur et ei in loquendo vñimur ad ip̄etrāndū diuinū auxiliū et grānt diuinā. nā ille qui orat deo loq̄tur. et p̄ hoc deo vñit

Item norandūm. q̄ nō quilliter aptus est ad celebrādū missaz. sed solus sacerdos. Pro quo sciendū p̄ sacerdos a sanctis patribus defīnitū sic. Sacerdos est homo masculus p̄secratus. ieūnus. mente et corpore mūdus. nulla occasione prepeditus. vni vel plurib⁹ p̄iunctus vel p̄municans quo ad vices et quo ad tempus determinatū debite ordinatus. Hic tanguntur multa que requiruntur ad sacerdotē qui diuinū officiū missa detet celebrare. Primo reqr̄itur q̄ sit homo. q̄ angelus nō potest esse sacerdos. nec potest celebrare missam. Per h̄ q̄ o. (masculus) excluditur femel la. similiter et monialis. Per hoc q̄ o. (p̄secratus) remouetur vna opinio hereticor̄ qui dixerunt q̄ q̄libet xp̄ianus deuotus possit celebrare missam. Per hoc q̄ o. (ieūnus) tangit q̄ sacerdos volens celebrare missaz detet ieūnare a media nocte vñq̄ post celebrazōem. et ad h̄ requiritur q̄ dormiat. Nam maxime requiritur in tali officio q̄ cibis corporalib⁹ sit digestus. et talis digestio maxime sit in somno. ut ex naturalib⁹ manifeste habetur. Ergo si sacerdos non dormierit a media nocte. sic q̄ media nocte vigilarer in caute posset celebrare sequēti die. nisi h̄ esset q̄ nō posset dormire per totam noctem ppter aliquā ceream infirmitatē que impedi⁹ ret somnum. tunc bene admittitur q̄ in sequenti die celebrazat. dummodo sit facta digestio. Per h̄ aut̄ quod o. (mente et corpore mūdus) vult q̄ sacerdos volens celebrare detet esse mundus ab omni peccato ne labijs immūd̄is tangat et osculetur filium virginis. vñ o. b̄nus Bernardus. O cleris ce quō labijs oscularis filii virginis q̄bus paulo ante osculatus es labia meretricis. videas ne osculo filii virginis tradas. Per h̄ quod o. (nulla occasione prepeditus) vult q̄ talis sacerdos nō sit irregularis neq̄ excōmunicatus. Per h̄ quod o. (vni vel plurib⁹ p̄iunctus vel p̄municans) vno modo intelligitur q̄ detet habere vñu vel plures adiutores. Alio modo intelligitur q̄ si nō sint plures adiutores. tamē adhuc p nobis detet orare in p̄muni. Nam licet ibi sit nūl vñus minister. sufficit tamē q̄ ibi sint plures astantes. et ergo o. orate pro me peccatore. Sed per h̄ q̄ o. (quo ad vices) vult q̄ sacerdos nō detet celebrare missam nisi in ecclesijs et locis p̄secratis. et si fiat alibi q̄ hoc fiat cum consensu et licentia episcopi. Sed per hoc q̄ dicit (et quo ad tempus determinatum) vult q̄ celebratio nō fiat nisi in die et ante meridiem. nisi in festo nativitatis domini. tunc vna missa celebratur in nocte. Etiam o. (et debite ordinatus) quia sacerdos volens celebrare detet esse sacris vestibus indutus et calciatus que requiruntur ad missam. quia nullus discalciatus potest celebrare missam. Alter autē

b. iiiij